

66 İŞLETME KAYITLARININ DÜZELTİLMESİ BROŞÜRÜ

Ayrıntılı Bilgi İçin

www.gib.gov.tr

Bu Broşür, yayım tarihinde yürürlükte olan mevzuat dikkate alınarak hazırlanmıştır.

Mevzuat bilgilerine ve güncel haberlere, Başkanlığımız;

- İnternet sayfasından,
 - Doğrulanmış ve resmi sosyal medya hesaplarından,
 - e-Posta bilgilendirme sisteminden,
- ulaşabilirsiniz.

Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye 1 Seri No.lu Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına İlişkin 7326 Sayılı Kanun Genel Tebliği'nden ulaşmanız mümkündür.

*7326 Sayılı Yapılandırma Kanunu kapsamında başvuru, bildirim ve beyan süreleri ile ilk taksitin ödeme süresi 4420 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile bir ay uzatılmış olup Broşürde yer alan tarihler bu kapsamda güncellenmiştir.

Mükellef Hizmetleri Daire Başkanlığı

Temmuz/2021

Yayın No:400

İŞLETME KAYITLARININ DÜZELTİLMESİ

Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına İlişkin 7326 Sayılı Kanun ile;

1. İşletmede mevcut olduğu hâlde kayıtlarda yer almayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşların,
2. Kayıtlarda yer aldığı hâlde işletmede bulunmayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşların,
3. Kayıtlarda yer aldığı hâlde işletmede bulunmayan kasa mevcudu ve ortaklardan alacakların,

beyan edilerek, işletme kayıtlarının gerçeğe uygun hale getirilmesi imkanı sağlanmıştır.

Ayrıca, anılan Kanun ile 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun geçici 31'inci maddesinde belirtilen mükelleflerin öngörülen kapsam ve şartlar dâhilinde, 09/06/2021 tarihi itibarıyla aktiflerine kayıtlı taşınmazlar ile amortismanına tabi diğer iktisadi kıymetlerini, 31/12/2021 tarihine kadar yeniden değerleyebilmelerine imkân sağlanmıştır.

1. İŞLETMEDE MEVCUT OLDUĞU HÂLDE KAYITLARDA YER ALMAYAN EMTİA, MAKİNE, TEÇHİZAT VE DEMİRBAŞLARIN KAYDA ALINMASI

Yararlanabilecek Mükellefler

Gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri (serbest meslek erbabı, ferdi ticari işletmeler, adi ortaklıklar, kollektif şirketler, adi komandit şirketler ile sermaye şirketleri, kooperatifler, iktisadi kamu kuruluşları, dernek ve vakıflara ait iktisadi işletmeler ve iş ortaklıkları dâhil) yararlanabilecektir.

Başvuru Şekli ve Süresi

Mükellefler, işletmelerinde mevcut olduğu halde kayıtlarında yer almayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşları; kendilerince veya bağlı oldukları meslek kuruluşlarınca belirlenecek **rayiç bedel ile değerlemek suretiyle 30/09/2021 tarihine kadar KDV yönünden bağlı oldukları vergi dairelerine beyanname ve ekinde envanter listesi ile beyan edebileceklerdir.**

KDV beyannamelerini elektronik ortamda vermek zorunda olan mükelleflerin, söz konusu beyannameyi ve envanter listesini de elektronik ortamda vermeleri gerekmektedir.

Özel Tüketim Vergisine Tabi Mallara İlişkin Kayıtların Düzeltilmesi

Beyan edilecek malların özel tüketim vergisine tabi olması halinde, bu malları beyan eden ve alış belgelerini ibraz edemeyen mükellefler, beyan tarihindeki miktarı ve emsal bedeli üzerinden geçerli olan özel tüketim vergisini ayrı bir beyanname ile **30 Eylül 2021** tarihine kadar beyan ederek aynı süre içerisinde ödeyeceklerdir. Beyan edilerek ödenen ÖTV için vergi cezası kesilmeyecektir.

Basılı Kitap ve Süreli Yayınlarla İlişkin Kayıtların Düzeltilmesi

Mükellefler işletmelerinde bulunduğu halde kayıtlarında yer almayan teslimleri KDV'den istisna olan **basılı kitap ve süreli yayınları**, kendilerince veya bağlı oldukları meslek kuruluşunca tespit edilecek rayiç bedel üzerinden **%4 oranında** katma değer vergisi hesaplayarak **30 Eylül 2021** tarihine kadar ayrı bir beyanname ile sorumlu sıfatıyla beyan ederek ödemek suretiyle defterlerine kaydedebilirler.

Verginin Hesaplanması ve Ödenmesi

İşletmelerde mevcut olduğu halde, kayıtlarda yer almayan;

- Makine, teçhizat, demirbaş ve emtiaların rayiç bedeli üzerinden tabi olduğu oranların yarısı,
- Teslimleri KDV'den istisna bulunan basılı kitap ve süreli yayınların rayiç bedeli üzerinden %4 oranı,

esas alınmak suretiyle katma değer vergisi hesaplanacaktır.

Hesaplanan KDV, sorumlu sıfatıyla **ayrı bir beyanname** ile beyan edilerek **30 Eylül 2021** tarihine kadar ödenecektir.

Beyan edilen emtia (basılı kitap ve süreli yayınlar dâhil) üzerinden ödenen vergi genel esaslar çerçevesinde katma değer vergisinden indirim konusu yapılabilecektir.

Ancak, makine, teçhizat ve demirbaşların rayiç bedeli üzerinden ödenen vergi hesaplanan katma değer vergisinden indirilemeyecek, verginin ödendiği yılın gelir veya kurumlar vergisi matrahlarının belirlenmesinde gider olarak dikkate alınabilecektir.

Bildirime dâhil edilen kıymetler için amortisman ayrılmaz.

Beyan Edilen Kıymetlerin Kayıtlara İntikali

Bilanço esasına göre defter tutan mükellefler aktiflerine kaydettikleri emtia için ayrı, makine, teçhizat ve demirbaşlar için ayrı olmak üzere özel karşılık hesabı açarlar. Emtia için ayrılan karşılık, ortaklara dağıtılması veya işletmenin tasfiye edilmesi hâlinde sermayenin unsuru sayılır ve vergilendirilmez. Makine, teçhizat ve demirbaşlar envantere kaydedilir ve ayrılan karşılık birikmiş amortisman addolunur. İşletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler ise söz konusu emtiayı defterlerinin gider kısmına satın alınan mal olarak kaydederler.

Beyan edilen kıymetlerin satış bedeli, bunların deftere kaydedilen bedelinden düşük olamayacaktır.

Ba Formu vermek zorunda olan mükellefler, beyan edilen kıymetleri rayiç bedelleriyle ilgili dönemdeki Ba Formuna dâhil ederek bildirmeleri gerekmektedir.

Beyan edilen kıymetler için KDV Kanunu uyarınca sorumluluk uygulaması yapılmayacaktır.

Beyan Edilerek Ödenen KDV'nin İade Konusu Yapılıp Yapılamayacağı

Kayıtlarda yer almayan emtia dolayısıyla hesapladıkları KDV'yi beyan edip ödeyen ve bu vergiyi indirim hesaplarına intikal ettiren mükellefler tarafından beyana konu emtianın, 3065 sayılı Kanun uygulamasında iade hakkı tanınan işlemlerde kullanılması durumunda, beyan edilerek ödenen ve indirim hesaplarına alınan söz konusu verginin yüklenilen verginin hesabında dikkate alınması ve dolayısıyla iade konusu yapılması mümkün bulunmaktadır.

Ancak, teslimleri KDV'den istisna bulunan basılı kitap ve süreli yayınlar için beyan edilen, ödenen ve indirim konusu yapılan KDV'nin iade konusu yapılması mümkün değildir.

Öte yandan, makine, teçhizat ve demirbaşlar nedeniyle bahse konu uygulama kapsamında beyan edilerek sorumlu sıfatıyla ödenen KDV'nin indirim konusu yapılması mümkün olmadığından, bu verginin iadesi de söz konusu olmayacaktır.

Örnek: Mükellef (A), kayıtlarında yer almayan emtia dolayısıyla beyanname ve eki envanter listesini 12/07/2021 tarihinde bağlı olduğu vergi dairesine vermiştir. Mükellef (A), söz konusu beyannameye göre tahakkuk eden vergiyi en geç 30/09/2021 tarihine kadar ödeyebilecektir.

2. KAYITLARDAN YER ALDIĞI HALDE İŞLETMEDE MEVCUT OLMAYAN EMTİA, MAKİNE, TEÇHİZAT VE DEMİRBAŞLARIN KAYITLARDAN ÇIKARILMASI

Yararlanabilecek Mükellefler

Gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri (ferdi işletmeler, adi ortaklıklar, kolektif şirketler, adi komandit şirketler ile sermaye şirketleri, kooperatifler, iktisadi kamu kuruluşları, dernek ve vakıflara ait iktisadi işletmeler ve iş ortaklıkları dâhil) yararlanabilecektir.

Başvuru Şekli ve Süresi

Emtialar, aynı nev'iden emtialara ilişkin cari yıl kayıtlarına göre tespit edilen gayrisafi kâr oranı; makine, teçhizat ve demirbaşlar bakımından mükelleflerin kendilerince veya bağlı oldukları meslek kuruluşunca tespit edilecek rayiç bedelleri dikkate alınarak, **30 Eylül 2021** tarihine kadar **fatura düzenlenerek ilgili dönem KDV beyannamesinde beyan edilebilecektir.**

Gayrisafi kâr oranının cari yıl kayıtlarına göre tespit edilemediği hallerde, mükellefin bağlı olduğu meslek odalarının belirleyeceği oranlar esas alınacaktır.

Beyan edilecek emtia, makine, teçhizat ve demirbaşların kayıtlardan çıkarılması işlemleri, normal satış işlemlerinden farklı olmayacaktır.

Verginin Hesaplanması ve Ödenmesi

- Düzenlenecek satış faturasında, **emtia, makine, teçhizat ve demirbaşların tabi olduğu oranda KDV hesaplanacak ve ilgili dönem beyannamesine dâhil edilecektir.**
- Bu beyannamede; söz konusu emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlara ait ödenecek KDV bulunması halinde, **ilk taksiti beyanname verme süresi içinde, izleyen taksitler ise beyanname verme süresini takip eden ikinci ve dördüncü ayda olmak üzere 3 eşit taksitte ödenebilecektir.**
- Ayrıca, taksitlendirilebilecek tutarın tek seferde ödenebilmesi de mümkündür.
- Hasılat esaslı vergilendirme usulüne tabi mükelleflerin de bu uygulamadan faydalanması mümkün olup, bu kapsamdaki makine, teçhizat ve demirbaşlar için tespit edilecek **KDV dâhil hasılataya %1,5 oran** uygulanarak ödenecek KDV tutarı belirlenecektir.
- Satış hasılatı yıllık gelir veya kurumlar vergisi matrahının hesaplanmasında dikkate alınacaktır.
- Düzenlenen faturalar, Bs Formu vermek zorunda olan mükelleflerce, ilgili dönemdeki Bs Formuna dâhil edilerek bildirilecektir.

Özel Tüketim Vergisine Tabi Mallara İlişkin Kayıtların Düzeltilmesi

Beyan edilecek emtia, makine, teçhizat ve demirbaşların özel tüketim vergisine tabi olması halinde, ilgili mevzuatına göre hesaplanacak ÖTV'ye faturada yer verilecek ve bu tutar emtia, makine, teçhizat ve demirbaşların tabi olduğu genel beyan usul ve esasları dâhilinde ilgili dönemde beyan edilip ödenecektir.

Kayıt düzeltme işlemleri yapılmış emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlarla ilgili geçmişe yönelik ceza ve faiz uygulanmayacaktır.

3. KAYITLARDAYER ALDIĞI HALDE İŞLETMEDE MEVCUT OLMAYAN KASA MEVCUDU İLE ORTAKLARDAN ALACAKLARIN BEYANI

Yararlanabilecek Mükellefler

Bilanço esasına göre defter tutan kurumlar vergisi mükellefleri yararlanabilecektir.

Başvuru Şekli ve Süresi

31.12.2020 tarihli bilançoda yer alan, ancak işletmede mevcut olmayan;

- Kasa mevcudu,
- Esas faaliyet konusu dışındaki işlemleri dolayısıyla (ödünç verme ve benzer nedenlerle ortaya çıkan) ortaklarından alacaklı bulunduğu tutarlar ile ortaklara borçlu bulunduğu tutarlar arasındaki net alacak tutarları,
- Bunlarla ilgili diğer hesaplarda yer alan işlemler,

30 Eylül 2021 tarihine kadar vergi dairelerine beyan edilmek suretiyle kayıtlar düzeltilebilecektir.

Elektronik ortamda beyanname göndermek zorunda olan mükelleflerin bu beyanları elektronik ortamda yapmaları gerekmektedir. Elektronik ortamda beyanname ve bildirim verme zorunluluğu bulunmayan mükellefler, beyanlarını kurumlar vergisi mükellefiyeti yönünden bağı olunan vergi dairelerine kâğıt ortamında yapabilecektir.

Beyan edilecek tutarların belirlenmesinde, başka hesaplarda takip edilen tutarlar da dikkate alınacaktır.

Verginin Hesaplanması ve Ödenmesi

Kayıtlarda yer aldığı halde, işletmede mevcut olmayan kasa mevcudu ile ortaklardan net alacak tutarlarının düzeltme işlemi için; **beyan edilen tutarlar üzerinden %3 oranında vergi hesaplanarak, 30 Eylül 2021 tarihine kadar ödenecektir.**

Beyan edilen tutarlar ve ödenen vergiler, kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak dikkate alınmayacaktır.

Ödenen vergiler, gelir veya kurumlar vergisinden mahsup edilmeyecektir.

Beyan edilen tutarlar nedeniyle herhangi bir tarhiyat yapılmayacaktır.

Taşınmazlar İle Amortisman Tabi Diğer İktisadi Kıymetlerin Yeniden Değerlemesi

7326 sayılı Kanun'un 11'inci maddesi ile 213 sayılı Kanun'un geçici 31'inci maddesine eklenen fıkra kapsamında; tam mükellefiyete tabi ve bilanço esasına göre defter tutan gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin (finans ve bankacılık sektöründe faaliyet gösterenler, sigorta ve reasürans şirketleri, emeklilik şirketleri ve emeklilik yatırım fonları, münhasıran sürekli olarak işlenmiş altın, gümüş alım-satımı ve imali ile iştigal eden mükellefler ile bu Kanun'un 215'inci maddesi uyarınca kendilerine kayıtlarını Türk para birimi dışında başka bir para birimiyle tutmalarına izin verilenler hariç) **09/06/2021** tarihi itibarıyla aktiflerine kayıtlı bulunan taşınmazlar ile amortisman tabi diğer iktisadi kıymetleri (sat-kirala-geri al işlemine veya kira sertifikası ihracına konu edilen taşınmaz ve iktisadi kıymetler hariç) **31/12/2021** tarihine kadar söz konusu fıkra hükümleri dahilinde yeniden değerleyebilmelerine imkân sağlanmıştır.

Konuya ilişkin olarak Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenecek usul ve esaslar dâhilinde yapılacak değerlemede esas alınacak, yeniden değerlendirme oranı ise;

- 213 sayılı Kanun'un mükerrer 298'inci maddesine göre enflasyon düzeltmesine tabi tutulan;
 - i. En son bilançoda yer alan taşınmazlar ile amortismanına tabi diğer iktisadi kıymetler ve bunların amortismanları için, 2021/Mayıs ayına ilişkin Yİ-ÜFE değerinin, söz konusu bilançonun ait olduğu tarihi takip eden aya (2005/Ocak) ilişkin Yİ-ÜFE değerine bölünmesi ile bulunan oran,
 - ii. En son bilanço tarihinden sonra iktisap edilen taşınmazlar ile amortismanına tabi diğer iktisadi kıymetler ve bunların amortismanları için, 2021/Mayıs ayına ilişkin Yİ-ÜFE değerinin, taşınmazın iktisap edildiği ayı izleyen aya ilişkin Yİ-ÜFE değerine bölünmesi ile bulunan oran,
- 213 sayılı Kanun'un geçici 31'inci maddesi kapsamında daha önce (2018 yılında) yeniden değerlemeye tabi tutulan taşınmazların, söz konusu fıkra kapsamında yapılacak yeniden değerlemesinde ise, 2021/Mayıs ayına ilişkin Yİ-ÜFE değerinin, 2018 yılı Mayıs ayına ilişkin Yİ-ÜFE değerine bölünmesi ile bulunan oran,

dikkate alınacaktır.

Yeniden değerlendirme sonrası pasifte özel bir fon hesabında gösterilen değer artışı tutarı üzerinden **%2** oranında hesaplanan vergi, yeniden değerlendirme işleminin yapıldığı tarihi izleyen ayın sonuna kadar bir beyanname ile gelir veya kurumlar vergisi yönünden bağlı olunan vergi dairesine beyan edilir ve ilk taksiti beyanname verme süresi içinde, izleyen taksitler beyanname verme süresini takip eden ikinci ve dördüncü ayda olmak üzere **üç eşit taksitte** ödenecektir.

ÖDEME KANALLARI

Yapılandırılan borçlar borçlunun tercihinine göre taksitler halinde veya peşin olarak;

- Gelir İdaresi Başkanlığı internet adresi (**www.gib.gov.tr**) üzerinden;
 - Anlaşmalı bankaların banka kartı/kredi kartıyla,
 - Banka hesabından havale ile,
 - Yabancı ülkede faaliyet gösteren bankalara ait kartlarla,
- Vergi tahsiline yetkili bankalar aracılığıyla,
- Vergi dairesi veznelerine,
- PTT şubelerine,

ödenebilecektir.

Gelir İdaresi Başkanlığının anlaşmalı bankalar listesine, **<https://www.gib.gov.tr/yarim-ve-kaynaklar/yararli-bilgiler/anlasmali-bankalar-vergi-tahsil-yetkisi-verilen-bankalar>** adresinden ulaşabilirsiniz.

ivd.gib.gov.tr

Sorularınız İçin

Başvurularınız İçin

